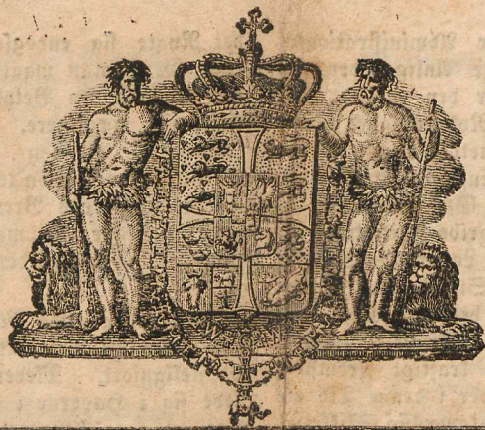

Berlingske politiske og

Avertissements-Tidende.

Udgivet og forlagt af Brødrene Berlingske.

Redigeret af M. S. Mathiasen.

Nr 87.

Lørdagen den 30te Marts.

1844.

Judenlandske Efterretninger.

Kjøbenhavn, den 30. Marts.

Thorvaldsens Jordfærd. Det af Trykkesfrihedsselskabet udgivne lille Skrift om Thorvaldsens indleiede H. C. Ørsted med et smukt Digt, hvori spørges saaledes:

„Naar høit Du hører saadan Mand berømme
„Som værd en Plads blandt Jordens store Mænd,
„Naar Dig han vises som en Sciervinder,
„Med Pragt modtaget rundt fra Land til Land,
„Naar Du af Reiser og af Konge finder
„Ham æret høit, lig Mænd af Fyrstestånd,
„Du siger: „Ei han slog Barbares Hæder!
„Ei har hans Klogt neddæmpet blodig Krig!
„Ei prisede han, som den, der skal os lære
„En Kunst, som Folk og Stat kan gjøre riig,
„Har den, hvis Id kun helbigt smigred Diet,
„Bed kunnsfuldt Arbeid, velgjort Billedværk,
„Fortjent at vorde hædret og oplyst,
„Som Mænden viis, som Kampen bold og stærk?

Det danske Folk har i Gjærningen besvaret dette Spørgsmaal baade i Glæden og i Sorgen: baade dengang, da Thorvaldsen efter lang Fraværelse besteg Fædrelandets Kyst den 17de Septbr. 1838, og nu, ved hans Død. Den samme Mand har udtalt sig i Glæden og Taknemmeligheden som nu i Sorgen; Danmark har stedse vist, at det har opfattet og paakjendte sin store Søns høie Værd. Aldrig har Kjøbenhavn været Vidne til en Jordfærd som denne; aldrig har den ægte danske Mand udtalt sig klarere hos alle Stænder, alle Aldere; aldrig viste sig en renere eller oprigtigere Deeltagelse, i en værdigere Skikkelse. Sjælden det var taaget om Morgenen, tabte dette sig og Veiret begunstigede Toget. I Antiksalen, hvor Liget stod, affang Kunstnerne følgende Sang af H. P. Holst og Rung, hvorpaa Prof. Clausen holdt en Sorgetale, efter hvilken Kunstnerne gjentog Sangen. Derpaa bares Liget ned i Porten, hvor den italienske Operas Syngespersonale fra den Afholdes Atelier affang en italiensk Cantate af Holst og Sperati. Fra Balconen gjentog Kunstnerne atter Sangen, medens Liget ubbares.

Med tunge, tunge Taarer

Vi bære Danmarks Stolthed nu til Graven.

Her, hvor vi lytted til hans Vink og Raad,
Her stoffes atter vi omkring vor Mester;
Men faderløse faae vi nu med Graad
Dg stirre paa hans Jordblods sidste Nester.
Hans Ny, hans Hæder og hans Værkers Glands,
See, det er Arven fra vor store Fader —
Men hvo af os tør veile til hans Krands?
Hvo hæver Arven, som han efterlader?

Derfor med tunge Taarer

Vi bære Danmarks Stolthed nu til Graven.

Toget begyndte kl. 1 1/2, og aabnedes af to endte Kunstnere i Spidsen for 1) en Deel Søfolk. Dernæst fulgte Studenterne, omtrent 7 a 800; 3) Jyskenderne, som for Tiden opholdte sig her; 4) Kunstnere af alle Classer; 5) og derpaa Liget, som man stiftedes til at bære. Risten er af Egetræ, smukt og simpel; paa den ene Side fremtræde Parcerne, paa den anden Side Victoria, fra den formalede Grund, ved Egetræets naturlige Farve. Paa Ristelaaget en Palmegreen og en Cypress, anbragte paa samme Maade. Over Hovedenden af Risten hæver sig hans egen af ham selv forfærdigede Portretstatuette, som støtter sig til et Haabets Anker. Umiddelbart efter Risten fulgte Academiets Medlemmer, i Spidsen for hvilke dets Præsæs, H. K. H. Kronprindsen, og de øvrige Prindsen. Et overordentligt talrigt Følge sluttede sig heril; 7) begge Militæretaterne, de civile og militære Embedsmænd og alle Borgerskasser fandtes her repræsenterede. Endelig sluttede 8) de en hale fra Charlottendorg til Helliggeists Kirke opstillede Laag med deres Faner, behængte med Sørgeslor, sig efterhaanden til den forbydende Skare. Ved Indgangen til Frue Kirke opstillede de Studenter, som ikke fandt Adgang til Kirken, sig i Række til begge Sider.

H. Maj. Kongen modtog i Kirken Liget, som blev baaren op foran Chordøren, medens der prælederedes fra Orgelet; derpaa udførtes af det Kgl. Capel og Sangpersonale nedensaaende Cantate af Dehlensklæger og Glæser:

Chor.

Folket samler sig i store Rækker
Om en Riste, hen i Kirken sat;
Rige Hæderstegn dens Laag bekræfter,
Har en Helt, en Fyrste, dig forladt,

Fædreland? — Af giennem Taaren suffer
Danmark! Nei! det var en Billedbugger!
Men ei Helten, over trattede Been,
Reiste selv sig større Mindesteen.

Recitativ.

Da Frost og Blæsten med Jis og Sneec
Kloi hid, for Vinterens Fæst at hædre,
Da lod i Sneefogt grandt sig see
Fra Islands De Dine Heltedædere.
Som Engle kom de fra Himlens Hal,
De sung: Vi bringe dig til din Staber!
Dit Fædreland ei dig miste skal,
Din Genius aldrig Danmark taber.
Da smilte Du, da henslumred Du,
Dg fulgte gierne de gamle Helte;
Thi dine Værker — de faae endnu
I Marmorstue, som kan ikke smelte.

Choral.

Friskt i din Krands var sidste Blad;
I Bennekreds tilfreds Du sad;
Da hen i Kunstens Hal Du gik,
Dg ber, i Dødens Dieblis,
Udbredte Tonens Vinger sig
Dg bragte Dig til Himmerig.

Saa redte de den Døde Seng
I Skolen, hvor som lille Dreng
Han gik, paa Anlæg, Tanke riig;
Der stod den store Mesters Lig.
Der, Thorvald! længe skal din Mand
Veiledede mangen Unglings Haand.

Sang.

Til Syden han drog, hvor Støtterne faae,
De herligste Vindere af Sørens Dærfæ;
Det var den Vog og de Wiisdoms Skrifter,
Som Thorvalds Mand kunde bedst forstaae.
I deres Mand han sin egen faae;
Dg deres Betydning han os forklared
I Værker, som selv ham aabenbarede.
Antiken var ei Antike meer,
Den levende blev; — han dybt den fatter.
Dg Phidias og Praxiteles atter
I Ham forbauset Europa seer.

Tre Stemmer.

Men ei blot Kunst fra Korinth, Athen,
Ham danned og blev hans Mand tilgode:
Hvor Rafael, hvor Michel-Angelo stode,
Der klang ved Hammeren Thorvalds Steen.
Dg Medicærnes Laurbærgreen
Sig frødt ind i hans Værksted boied,
Dg styrked ham og forkræfted ham Diet.
I Vasrelieffet Correggios Ord
Han gjentog, — Naturen det selv befaler:
„D Rafael! jeg er ogsaa Maler.“ —
Dg hvo er Den, som ei Thorvald troer?

Flere Stemmer med Chor.

Dg stort som Mænden sig udføiled Hiertet,
En Røst fra Himlen han fornam:
Han sølte: hvad der Christus havde smertet,
Dg hvad der havde glædet ham.
Da med Disciplene vor Frelser fra det Høie
Nedsoer paa Sky, ved milde Lyn,
Dg rørte ved et jordist Die,
Da Thorvald saae et himmelsk Syn.
Dg hvad han faae, han Danmark viste:
De store Billeder de faae nu om hans Riste;
Dg Christus strækker — salig stien —
Sin Haand mod ham og siger: Kom, min Søn!

Slutningschor.

Farvel, Du store Thorvald! Her Fædrelandets Røst.
Her hør en Bennesiemme fra dybtbevæget Bryst!
Her hør, hvis Mand forfød dig, hvis Hjerte aned Kunst!
Tak, Thorvald! Du har adspredt den tykke Laagebunt!
Dig signe Mænd og Gubber, og Dvinder, Børn saa smaa!
De skal i modne Fremtid din Hertilighed forstaae.
Du stænkte Danmark Værel! — hvad kan vi stænkte dig?
Vor Kiærlighed! Du seer den hist fra dit Himmerig!

Hs. Høiærværdighed Hr. Stiftsprovst Tryde holdt
Talen, og efter Jordpaatalselsen affang Studenter-Sangforeningen følgende Sang af H. C. Andersen og Hartmann:

Tred hen til Risten her! kom, fattig Mand,
I din Kreds fødtes han, og Du tør sig:
Han blev en Stoltthed for vort Folk og Land,
En Glands han kasted' over Danmarks Rige!
Ja, her var Rigdom, Adel, Alt fra Gud,
I Smillet hos ham Gud sig for os viste;
Hans Død vil lyde vidt i Verden ud,
Man priser den, der dog faaer see hans Riste!
Sin Sendelse paa Jorden har han endt, —
Vi har ham seet og kendt!

Hans Liv var lykkeligt, hans Død var smukt,
Han virked' stort og herligt uden Rige!
I Folkets Kreds og uden Smertens Suf
Saa stælsund han svang sig til Guds Rige.
Vi rykked' faae, et Blik fra Gud det var;
Fra fattigt Hæns det gik ud over Jorden,
Et Blik, der glemmes ei! See Stenen har
Et Præg beraa, et Storheds Præg for Norden,
Udplæs dig Sorg i Sang ved Ristens Fjel!
I Jesu Navn sov vel!

Hs. Maj. Dronningen tilligemed den øvrige kongelige Familie overværede Høitideligheden i Kirken.

De Gæder, igjennem hvilke Toget gik vare besagte med hvidt Sand og bestreede med Grønt. Paa flere Steder kastede man fra Binduerne Blomster ned over Risten. Fra kl. 1 1/2 ringedes der med Byens Klokker og da Toget satte sig i Bevægelse, led der Sørgemusik fra Taarnene, indtil det naaede Kirken kl. 2 1/2.

Udnævnelser. Under 27de Marts er den som fungerende Strandboldsforvalter paa Dragoe konstituerede, sarnummeraire Portcontrollør i Kjøbenhavn D. Meyer udnævnt til at være virkelig Portcontrollør sammesteds. — Under 28de ds. er Forstander ved Dpforsningskølet i Kjøbenhavn, R. Vorch, R. af D., udnævnt til datterig Concentraat.

Consulat. (C. L.) Under 28de Marts er hidtilværende Cancellist ved det kejserlige brasilianske Viceconsulat i Helsingør, J. F. Pedersen, der foreløbigt er udnævnt til kejserligt brasiliansk Viceconsul sammesteds, allernaadigst anerkjendt i denne Egenkab.

Ledige Embeder. (C. L.) Et Copist-Embedet ved Kjøbenhavns Politiret og Politiets øvrige Forretninger. (Dyblaet vacant d. 28de ds.) — Trede Lærer-Embedet ved det kongl. Skolelærer-Seminarium i Lyngby, Ven 300 Rbd. og fri Bolig, bestaaende af 2 Værelser. (Dyblaet vacant den 27de ds.) Embedet kan søges af theologiske Candidater, og Ansøgningerne maae være indgivne til Cancellist inden 4 Uger. Det bemærkes, at de Lærefag, som den, der bekliffes i Embedet, nærmest kan vente at han vil komme til at besørge, ere Historie, Geographi, Arithmetik og practisk Regning samt Kalligraphi.

Criminalloven for Hertugdømmerne. I en Skrivelse fra Kiel af 24de Marts hedder det i „Alt-Mercur“ af 28de Marts: „Den ved Allerhøieste Rescript af 28de Januar 1840 udnævnte Commission til at udarbejde et Udkast til en Straffelovbog for Hertugdømmerne Slesvig og Holsten har forrige Torsdag, efter at have endt de den overvagne Arbeider, sluttet sine Møder. Deels ved en Række Forarbeider, som maatte gaae forud for Commissionens Møder, deels ved andre Dmskændigheder, navnlig ved et Medlems Sygdom, blev det nødvendigt at udsætte Begyndelsen af Commissionens Arbeider til 1841. Senere indtraadte usforudseete Begivenheder, som medførte et Medlems Tilbagekaldelse, forarsagede atter en Afbrudelse i Commissionens Arbeider. Den første Række af Møderne begyndte d. 2. April 1841 og varede til 3. Aug. s. A. Den 18de Novbr. 1841 traadte Commissionen sammen igjen og fortsatte sine Arbeider til 2. April 1842. Den tredje Række af Møder begyndte d. 18de Mai 1843, og blev, som ovenfor bemærket, endt den 21de d. M. Commissionen har i den Tid, den har været sammen, regelmæssig holdt to, sundom ogsaa tre ugentlige Møder paa 4 Timer. I den første Række af Commissionens Møder blev den nye Straffelovbog fuldendt. I de senere Møder har Commissionen forrinsviis bekliffet sig med Udarbejdelsen af den anden eller den specielle Deel. Men da denne anden Deel var forbig i Udkastet, viste det sig nødvendigt, at underkaste den første eller almindelige Deel endnu en Revision, for fuldkommen at bringe anden Deels Bestemmelser i Samklang med første Deels. Dgsaa dette sidste Arbeide, Revisionen af den almindelige Deel, er fuldkommen

bleven endt, og hele Udkastet til den nye Straffelovbog har man nu kunnet indsende til det Kgl. Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancelli, som vist snarest muligt vil bekliffet sig med at prøve det det foreliggende Udkast og fremdeles indlede de Forholdsregler, som ere nødvendige, for videre at befordre den tilsigtede Reform i vor Straffelovgivning, og at virkeliggjøre dens Udførelse.

Copulerede, fødte og Døde. I Ugen fra den 23de til den 30te Marts ere her i Staden copulerede 9 Par; fødte 79 (43 Dreng, 36 Piger); Døde 73 (22 Mænd, 23 Dvinder, 15 Dreng, 13 Piger). Saaledes ere 6 flere fødte end døde. De angivne Dødsaarfager ere: Alderdom 4, Betændelsesfeber 8, Brost 1, Brykkyge 6, Cachexie 1, Drif 1, Dødfødte 3, Feber 2, Indvortes Svagbed 3, Kirtelsvaghed 3, Kopper 4, Krampe 10, Kræft 4, Langvarig Svagbed 1, Rosenfeber 1, Slagfod 1, Syphilis 1, Strubehoste 2, Svindfot 8, Typhusfeber 2, Ulykkelig Hændelse 1, Vand i Hovedet 1, Vattersot 1, Uangivne Sygdomme 4.

Fødte og Døde. I Fyens Stift fødtes i forrige Aar 5,343, og Antallet af de Døde var 3,347 følgelig ere 1996 flere fødte end døde. I blandt de fødte ere 892 udenfor Egteskab (17 af 100). I blandt de Døde var 231 dødfødte og 1097 Børn i en Alder af 10 Aar og derunder. En usædvanlig høi Alder have opnaaet: 259 mellem 80 og 90 Aar og 27 mellem 90 og 100. Antallet af de Ugetviede var 1319 Par. — Antallet af de i Dden se fødte var 282 og af Døde 203.

Fen. I „Arch. No.“ af 23de ds. meddeles: I dag er Bugten igjen tillagt med Jis, som er sat herind i Nat. Kort isoreisen, nemlig igaar, var Skonnerten „Sara“ kommen heril fra Frederikshavn; den havde paa Veien mødt Jismasser af uhyre Storrelse. Bemeldte Skonnert er den samme, som for 2 Aar siden førte hjemme her i Aarhus og forliste i Nalbeksbugten, hvorefter Vraget blev søgt og istandsat, og er nu kommet heril, for at tage Ladning ind.

Høiesteretsdomme.

Lørdagen den 28de Marts 1844.

Nr. 116. Statsraad Salicath imod Elise Knuds datter for Tyveri (Defensor Blechingberg). Ved Viborg Landsoverrets Dom af 15de Jan. 1844, der stadfæstet Morsøe Herreds Extraretsdom af 20de Decbr. 1843, var Tiltalte idømt 1 Aars Forbedringshunsarbeide.

Dom. Landsoverrettens Dom her ved Magt at stande. I Salarium til Statsraad Salicath for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rbd. Sols.

Nr. 133. Statsraad Salicath imod Søren Andersen for Indbrudstyveri om Natten (Defensor Blechingberg). Ved Viborg Landsoverrets Dom af 5te Febr. 1844, der stadfæstet Hads og Ring Herreders Extraretsdom af 10de Jan. 1844, var Tiltalte idømt 6 Aars Fængnisarbeide.

Dom. Lands-Overrettens Dom her ved Magt at stande. I Salarium til Statsraad Salicath for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rbd. Sols.

Nr. 91. Statsraad Blechingberg imod Søren Sørensen Læse for Tyveri paa anbetret Gods (Defensor Salicath). Ved Viborg Landsoverrets Dom af 2. Januar 1844, der stadfæstet Aarhus Byes Extraretsdom af 7de Decbr. 1843, var Tiltalte idømt 3 Aars Forbedringshunsarbeide.

Dom. Landsoverrettens Dom her, ved Magt at stande. I Salarium til Statsraad Blechingberg for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rbd. Sols.

Nr. 143. Statsraad Blechingberg imod Henrik Jacobsen for Tyveri (Defensor Salicath). Ved Lands-Over-samt Hof- og Stads-Rettens Dom af 27de Febr. 1844, der stadfæstet Kronborg Districts Extraretsdom af 5te s. M., var Tiltalte idømt 8 Maaneders Forbedringshunsarbeide.

Dom. Henrik Jacobsen her henseettes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. I Henseende til Actionens Omkostninger her Lands-Over-samt Hof- og Stads-Rettens Dom ved Magt at stande. I Salarium til Statsraad Blechingberg for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rbd. Sols.

Nr. 121. Statsraad Salicath imod Anders Pedersen og Dorthe Niels datter for Overtrædelse af Placaten af 12te Juni 1827 (Defensor Bunken). Ved Lands-Over-samt Hof- og Stads-Rettens Dom af 27de Januar 1844, der stadfæstet Arh og Skippinge Herreders Extraretsdom af 6te Decbr. 1843, vare de Tiltalte idømt Fængsel paa Vand og Brød, hver især 4 Gange 5 Dage.